

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 29 lipca 2020 r.

WPS-II.431.1.9.2020.JP

**Pani
Elżbieta Ciesielska
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Żyrardowie
ul. Limanowskiego 32b
96-300 Żyrardów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.) inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w dniach 9,10 i 12 marca 2020 r. przeprowadzili kontrolę kompleksową w Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie przy ul. Limanowskiego 32b, zwanym dalej Domem lub DPS.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie jakości usług świadczonych przez dom pomocy społecznej, stanu i struktury zatrudnienia oraz przestrzegania praw mieszkańców. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym przez Panią Dyrektor bez zastrzeżeń 2 lipca 2020 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Decyzją Wojewody Mazowieckiego Nr 11/2009 z dnia 1 czerwca 2009 r. Powiat Żyrardowski otrzymał na czas nieokreślony zezwolenie na prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych z liczbą 68 miejsc. Według stanu na 8 marca 2020 r. w Domu zamieszkiwało 67 osób, w tym 7 osób ubezwłasnowolnionych całkowicie. Pięć osób umieszczonych zostało w Domu na podstawie postanowienia sądu.

Jednostka funkcjonowała m.in. w oparciu o *Regulamin Organizacyjny Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie przy ul. Limanowskiego 32b*, stanowiący załącznik do uchwały Nr 5/2017 Zarządu Powiatu Żyrardowskiego z dnia 19 czerwca 2017 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania *Regulaminu Organizacyjnego Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Limanowskiego 32b* wraz ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem Nr 9/2018 z 31 sierpnia 2018 r. dyrektora Domu.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w zakresie usług bytowych Dom Pomocy Społecznej w Żyrardowie zapewniał mieszkańcom wyżywienie, odzież i obuwie dostosowane do ich potrzeb oraz warunków atmosferycznych, a także środki higieny osobistej i pomoc w jej utrzymaniu.

Budynek, w którym funkcjonuje dom pomocy społecznej wybudowany był w XIX i wymaga remontu (ściany w piwnicy były zawilgocone, odpadał z nich tynk). Osoby poruszające się na wózkach oraz z ograniczoną sprawnością ruchową korzystają z zainstalowanej w Domu windy, która otwiera się bezpośrednio na zewnątrz budynku. Ustalono, że winda ta wymaga ciągłych remontów i konserwacji, gdyż ma ponad 30 lat i wciąż jest mocno eksploatowana, a nieutwardzone ścieżki i drogi wewnętrzne ograniczają możliwość poruszania się po terenie mieszkańcom korzystających z wózków, chodzików czy kul łokciowych. Stwierdzono, że na terenie wokół budynku występują bariery architektoniczne. Zaznaczyć należy, że nieruchomość objęta jest nadzorem konserwatora zabytków, który wydaje zgodę na wszelkie modernizacje budynku jak i terenu wokół niego.

Budynek mieszkalny Domu został wyposażony m.in. w instalację przyzywowo – alarmową i alarmowo-przeciwpożarową. W okresie objętym kontrolą w Domu przeprowadzane były konserwacje i naprawy wynikające z bieżącej eksploatacji, ponadto wyremontowano część pokoi mieszkalnych, łazienek i pomieszczeń wspólnych. Pokoje mieszkalne spełniały wymogi pod względem powierzchni określone w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734 i 278) zwanym dalej *rozporządzeniem*, z wyjątkiem pokoju 3-osobowego o powierzchni 17,10 m² Dyrektor Domu wyjaśniła, że nie ma możliwości powiększenia tego pokoju z uwagi na ograniczenia wynikające z lokalizacji w budynku zabytkowym. Biorąc pod uwagę powyższe oraz minimalny niedobór powierzchni w stosunku do wymaganego standardu, metraż tego pokoju uznano za wystarczający. W dwóch pokojach mieszkańców nie było szafek przyłóżkowych, ich funkcję pełniły krzesła. Pozostałe pomieszczenia mieszkalne wyposażono zgodnie z wymogiem wskazanym w treści *rozporządzenia*.

Liczba łazienek i toalet w Domu była zgodna z obowiązującym standardem. Sanitariaty były przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. W toku kontroli ustalono, że pomieszczenia sanitarne wymagały remontu. W dniach kontroli pomieszczenia mieszkalne i sanitariaty były czyste, estetyczne i wolne od nieprzyjemnych zapachów. Dom spełnia warunki pod względem pomieszczeń użyteczności wspólnej wymienionych w *rozporządzeniu*.

Personel Domu udzielał mieszkańcom pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i pielęgnacyjnych, a także w załatwianiu spraw osobistych. Mieszkańcy mieli dostęp do podstawowych i specjalistycznych świadczeń zdrowotnych. W okresie objętym kontrolą, w Domu nie stosowano przymusu bezpośredniego.

Kontrola wykazała, że mieszkańcy spożywali posiłki w jadalni, w salach dziennego pobytu, a na indywidualne życzenie – w pokoju mieszkalnym lub w kuchenkach pomocniczych. W czasie obchodu Domu zespół kontrolny zwrócił uwagę personelowi opiekunческому, aby zmienił system wydawania posiłków mieszkańcom leżącym, by nie występowały wątpliwości, że mieszkańcy ci mogli być karmieni zupą, która już wystygła. Podstawowe produkty żywnościowe i napoje były dostępne przez całą dobę w jadalni lub w kuchenkach pomocniczych, jednak dostęp do kuchenek możliwy jedynie pod nadzorem personelu.

Pracę socjalną w Domu świadczyło dwóch pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracownicy socjalni m.in. ustalali aktualną sytuację osoby przed jej przybyciem do domu pomocy społecznej.

W Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie dla wszystkich mieszkańców opracowano indywidualne plany wsparcia, które sporządzone były w ciągu pół roku od przybycia mieszkańca do domu pomocy społecznej. Opracowaniem i modyfikacją indywidualnych planów wsparcia oraz ich realizacją wspólnie z mieszkańcem zajmował się funkcjonujący w Domu zespół terapeutyczno-opiekuńczy. W trakcie kontroli wskazano na konieczność wprowadzenia zmian w zarządzeniu powołującym zespół terapeutyczno-opiekuńczy poprzez uwzględnienie w składzie zespołu pracowników pierwszego kontaktu zgodnie z przepisami *rozporządzenia*. Regulamin nie zawierał żadnych informacji na temat tworzenia indywidualnych planów wsparcia mieszkańców ani roli pracownika pierwszego kontaktu. W wyniku kontroli stwierdzono, że indywidualne plany wsparcia były sporządzone z udziałem mieszkańca. Wskazane w planach działania były adekwatne do zdefiniowanych potrzeb mieszkańców. Dokonywana była ocena stopnia osiągnięcia zakładanych celów oraz określone były wskazania do dalszej pracy. Ustalono, że w wyniku oddziaływań terapeutycznych zespołu opiekuńczo – terapeutycznego dwóch mieszkańców się usamodzielnili i wrócili do środowiska.

Mieszkańcy objęci byli różnymi formami aktywizacji. Zajęcia terapeutyczne i fizjoterapeutyczne realizowane były w formie grupowej. Liczba osób korzystających z form terapii zajęciowej była trudna do określenia. W Domu świadczone mieszkańcom rehabilitację na podstawie zleceń lekarskich. Osobom umieszczonym w Domu zapewniono kontakt z psychologiem.

Mieszkańcy, z którymi w trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy pozytywnie oceniali pobyt w Domu. Nie zgłaszali uwag ani do warunków pobytu ani jakości świadczonych im usług. W dniach kontroli, mieszkańcy byli schludnie i czysto ubrani, uczesani. Każda osoba umieszczona w DPS zapoznawana była z obowiązującymi prawami i obowiązkami mieszkańca.

Kontrola wykazała, że mieszkańcom zapewniano poczucie bezpieczeństwa, ochronę danych osobowych, udzielano pomocy podczas prowadzenia korespondencji z rodzinami, przyjmowano wizyty bliskich osób. Stwierdzono, że Mieszkańcy Domu w każdy dzień w godzinach urzędowania mogli kontaktować się z Dyrektorem. Informacja znajdowała się na tablicy informacyjnej. W Domu założono rejestr skarg i wniosków. Ustalono, że skarga, która wpłynęła w okresie objętym kontrolą została załatwiona w ustawowym terminie.

Dom Pomocy Społecznej umożliwiał mieszkańcom realizację praktyk religijnych.

Według stanu na dzień kontroli wskaźnik zatrudnienia pracowników wchodzących w skład zespołu terapeutyczno – opiekuńczego w DPS w Żyrardowie wynosił – 0,51 i był zgodny z określonym w rozporządzeniu wskaźnikiem dla tego typu domu pomocy społecznej.

Pracownicy zatrudnieni zostali na stanowiskach pracy zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2018 r., poz. 936 z późn. zm.).

Dyrektor Domu i pracownicy socjalni spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn.zm.).

Na podstawie analizowanej dokumentacji ustalono, że pracownicy zespołu terapeutyczno - opiekuńczego uczestniczyli w szkoleniach, o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia.

Zapewniono mieszkańcom możliwość bezpiecznego przechowywania dowodów osobistych, jednocześnie uzyskując od mieszkańca/opiekuna prawnego stosowne oświadczenie o wyrażeniu zgody na przechowywanie w depozycie dowodu osobistego. W Domu przestrzegano *Procedury postępowania przy dokonywaniu zakupów dla Mieszkańca i procedura postępowania*

przy dokonywaniu zakupów i procedura zabezpieczenia pieniędzy i kosztowności w przypadku nagłego pobytu w szpitalu lub zgonu mieszkańca wprowadzonej przez dyrektora Domu zarządzeniem nr 7/2019 z 25 czerwca 2019 r. w sprawie Procedur regulujących działalność organizacyjną w Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Limanowskiego 32b.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Dyrektor o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Umożliwić mieszkańcom Domu dostęp przez całą dobę do kuchenek pomocniczych.
2. Rozważyć zmianę systemu serwowania posiłków mieszkańcom leżącym.
3. Dokumentować liczbę uczestników terapii zajęciowej.
4. Wprowadzić zmiany w zarządzeniu powołującym zespół terapeutyczno-opiekuńczy poprzez uwzględnienie w składzie zespołu pracowników pierwszego kontaktu .
5. Podjąć działania mające na celu zniesienie barier architektonicznych wokół budynku, w którym funkcjonuje Dom.
6. Podjąć działania mające na celu remont łazienek i piwnicy.
7. Dwa pokoje mieszkalne doposażyć w szafki przyłóżkowe.

Kontrolowana jednostka w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia obowiązana jest do powiadomienia Wojewody Mazowieckiego o realizacji zaleceń, uwag, wniosków na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń Wojewoda Mazowiecki ustosunkowuje się do nich w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Anna Olszewska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pani Beata Sznajder
Starosta Żyrardowski
ul. Limanowskiego 45
96-300 Żyrardów